

Utbildningsinspektion i Ringsjöskolan, grundskola årskurs 7–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	6
Bedömning av förutsättningarna	11

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Ringsjöskolan den 24 och 25 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Höörs kommun och Ringsjöskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Ringsjöskolan intervjuades skolledningen, representanter för personal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser och flertalet ämnen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Ringsjöskolan

Ringsjöskolan	Antal elever
Grundskola	363

Ringsjöskolan är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 7–9. Skolan är indelad i tre arbetsenheter och det finns två rektorer vid skolan. Skolan genomför en genomgripande organisationsöversyn som skall resultera i en reviderad organisation från hösten 2007.

Skolan tar emot elever från Jeppaskolan, Lindvallaskolan, Samrealskolan, Tjörnarps skola samt från de fristående skolorna, Kubelidens skola och Edens skola. 13 procent av eleverna har utländsk bakgrund. Det finns några elever vid skolan som är placerade i en särskild undervisningsgrupp vid Munkarps skola. Antalet elever vid skolan har minskat med omkring 60 elever sedan år 2004.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Ringsjöskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Ringsjöskolan befinner sig i vissa avseenden i en positiv utveckling när det gäller förbättrade resultat. Det finns fortfarande ett förhållandevis stort antal elever som inte lyckas med sina studier. Vid Ringsjöskolan är det huvudsakliga sättet att ge stöd att särskilja de elever som är i behov av särskilt stöd och placera dem i olika undervisningsgrupper som skolan kallar för baskurser. Elever kan också få undervisning av speciallärare enskilt eller i liten grupp. Intervjuade lärare uppger att en vanlig anpassning av verksamheten är att ge lättare prov till de elever som inte klarat sig. Intervjuade elever framhåller att många lärares enda sätt att motivera dem i skolarbetet är att peka på att de inte får betyg om de inte gör sina uppgifter. Intervjuade föräldrar upplever även här en stor kvalitetsskillnad. En del får upplevelsen av att läraren lagt allt ansvar hos eleven och hos föräldrarna, medan andra lärare tillsammans med eleven hittat just de framåtsyftande mål som stimulerar eleven till fortsatt utveckling. Som helhet erbjuds eleverna en torftig lärmiljö. Skolan bör därför utveckla och pröva nya metoder i syfte att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen. Det är angeläget att rektorerna verkar för att verksamheten utvecklas mot utbildningsmålen och skolan bör fördjupa arbetet med att utvärdera sina resultat. I detta arbete bör skolan särskilt uppmärksamma den låga måluppfyllelsen i läsförståelse för elever med utländsk bakgrund, elever med låg närvaro i undervisningen, samt elevers bristande lust att lära.

Det sker många bra enskilda insatser vid skolan, men det saknas ett gemensamt förhållningssätt bland personalen vilket får negativa konsekvenser för verksamhetens kvalitet och för enskilda elever. Det råder heller inte en god arbetsmiljö i alla avseenden vid skolan. Det förekommer kränkningar, både av allvarlig och mindre allvarlig karaktär och elever upplever att det finns lärare som står för en del av detta. En del elever brister också i sitt ansvarstagande för skolmiljön.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 9 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Skolan bedriver inte ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (5 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elever i behov av studiehandledning på modersmålet får inte detta behov tillgodosett (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utveckla och pröva nya metoder i syfte att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen. I detta sammanhang bör diskussioner kring synen på kunskap och kunskapsbegreppen föras, så att läroplanens och kursplanernas mål styr arbetet i syfte att förbättra måluppfyllelsen.
- Skolan bör öka elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer.
- Skolan bör förbättra utvecklingssamtalen så att de främjar elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling.
- Skolan bör utveckla de individuella utvecklingsplanerna till innehåll och kvalitet.
- Skolan bör utveckla arbetet med att säkerställa en likvärdig betygssättning.
- Skolan bör utveckla fungerande gemensamma rutiner för att upptäcka, utreda och tillgodose elever i behov av särskilt stöd och i det sammanhanget utveckla arbetet med åtgärdsprogram.
- Skolan bör anpassa undervisningen inom den klass eller grupp som eleven tillhör till elevens förutsättningar och behov i syfte att färre elever skall behöva särskiljas.
- Skolan bör fördjupa arbetet med att utvärdera sina resultat och förbättra sitt kvalitetsarbete så att kvalitetsredovisningen utgör ett reellt verktyg i förbättringsarbetet.
- Rektorerna bör verka för att utveckla verksamheten mot utbildningsmålen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper och utveckling

Av skollagen och grundskoleförordningen framgår att utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter. Skolans skyldighet är att ge varje elev förutsättningar att nå målen för utbildningen, det vill säga motsvarande lägst betyget Godkänd i utbildningens alla ämnen.

Ringssjöskolans resultat mätt i nationella ämnesprov ligger något högre än rikets snitt, vilket framgår av tabellen nedan. Värt att notera är att enbart 46 procent av eleverna klarade delprovet i läsförståelse i det nationella ämnesprovet i svenska som andraspråk år 2006. Trots det är det en större andel elever som bedömts klara nivån för godkänd på provet som helhet än vad som är rikets snitt.

Tabell 1	Nationella ämnesprov skolår 9			
	Ringsjöskolan		Riket	
	2005	2006	2005	2006
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska	94,0	97,2	92,3	96,2
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska som andraspråk	100,0	91,7	80,8	80,8
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Matematik	89,0	88,3	87,4	87,6
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Engelska	97,2	99,4	96,0	95,5

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

Ringssjöskolan har år 2006 resultat som ligger strax under rikets snitt, mätt i genomsnittligt meritvärde. Kommunen uppmärksammade låg måluppfyllelse vid Ringsjöskolan omkring år 2002. Sedan dess har skolan arbetat för att förbättra resultaten. Insatserna har gett effekt så till vida att skolans genomsnittliga meritvärde sedan dess har ökat. Andelen elever som når behörighet till gymnasiet och som får fullständiga betyg har också ökat. Trots detta är det fortfarande en anmärkningsvärt stor andel elever som inte får fullständigt slutbetyg, vilket framgår av tabellen nedan. Av skolans elevutvärdering från år 2006 framgår att knappt 50 procent av eleverna tycker att det är roligt att gå till skolan. Intervjuade elever uppger att det i varje klass och årskurs finns flera elever som har svårt att motivera sig för skolarbetet och därför skolkar mycket. Eleverna uttrycker att lärarna till sist ger upp när det gäller dessa elever. Under intervjuerna med personal, föräldrar och elever görs uttalanden som tyder på en inställning att dessa elever "får skylla sig själva". Inspektörerna bedömer att det är angeläget för skolan att analysera bakomliggande orsaker till att så många elever inte får fullständigt slutbetyg. Skolan bör också säkerställa att varje elev ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Tabell 2	Resultatmätt för elever i årskurs 9					
	Ringsjöskolan			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	187,8	193,2	205,0	206,9	206,3	206,8
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	58,2	65,8	69,8	80,8	80,7	81,0
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	83,6	91,3	88,2	89,6	89,2	89,5

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Vid Ringsjöskolan genomförs inte någon gemensam, systematisk uppföljning av elevernas resultat i förhållande till kursplanernas mål i samtliga ämnen. Den analys av resultaten som finns i skolans kvalitetsredovisning är inte känd av lärarna. Vid en analys av betygsresultaten vid Ringsjöskolan för åren 2002–2006 går det att skönja ett mönster att flickor generellt får del av de högre betygen i större utsträckning än pojkar. Elever med svensk bakgrund får också generellt del av de högre betygen i större utsträckning än elever med utländsk bakgrund. Av inspektionen framkommer att dessa förhållanden inte heller analyserats av skolan. Inspektörerna bedömer att skolan måste följa upp resultaten och utvärdera dem i förhållande till de nationella målen.

Normer och värden

Intervjuer och observationer visar att det oftast råder en lugn stämning i korridorer och klassrum, men att det då och då förekommer en del incidenter av mindre slag. Rektorerna menar att skolan har nolltolerans när det gäller förstörelse varför alla incidenter blir rapporterade. Eleverna anser att det handlar om att elever saboterar för att vara ”cool” inför andra elever och att det är ett ganska litet antal elever som förstör genom att till exempel sätta eld på papperskorgar. Intervjuade elever menar att arbetsmiljön ”hänger mycket på hur skolans nior är, och att niorna under detta läsår varit lugna”. Inspektörerna mötte verbala, kloka elever som var lätta att få kontakt med.

Intervjuade föräldrar framhåller att det skiljer mycket mellan deras barns upplevelser av skolan, några trivs ypperligt och andra inte alls. Enligt elevutvärderingen tycker omkring 60 procent av skolans elever att det oftast råder en trevlig stämning i skolan. Anmärkningsvärt nog tycker omkring 40 procent av eleverna att det sällan eller aldrig råder trevlig stämning i skolan. Intervjuade lärare berättar att det under perioder uppstår främlingsfientliga yttringar, vilka skolan tagit tag i med gott resultat. Fortfarande kan dock nedsättande kommentarer om elever med annan bakgrund än den egna höras i klassrum och korridorer. Elevundersökningen visar att över hälften av skolans elever aldrig känt sig kränkt av någon annan elev. Däremot att det är omkring 25 procent som tycker att de ofta blir kränkta. Cirka hälften av eleverna har någon gång känt sig kränkta av en lärare, men få av dem känner ofta så. Intervjuade elever kompletterar bilden med att det finns lärare som är allmänt kända för att ha ett kränkande förhållningssätt gentemot vissa elever. Rektorerna menar att det finns en kultur vid skolan där man ser mycket personligt på läraren. Intervjuade elever menar att skolan gjort mycket för att förbättra situationen för enskilda elever, men att det också är mycket som aldrig kommer till personalens kännedom. Man kan till exempel se ensamma elever vid lektioner och i korridorer, och eleverna uppfattar inte att de som är utanför gemenskapen alltid får någon hjälp av skolan. Intervjuade föräldrar bekräftar att det finns elever som är rädda och upplever sig utsatta i skolan.

Inspektörerna bedömer att det, trots god trygghet och trivsel för vissa elever vid skolan, finns ett förhållandevis stort antal elever som inte trivs och som känner sig utsatta. Elevernas arbetsmiljö kan därför inte anses vara tillfredsställande. (Se vidare avsnitt Arbetsmiljö och delaktighet.)

Sammanfattning

Även om Ringsjöskolan befinner sig i en positiv utveckling när det gäller förbättrade resultat finns det fortfarande ett förhållandevis stort antal elever som inte lyckas med sina studier. Skolan måste fördjupa arbetet med att utvärdera sina resultat i förhållande till undervisningsmålen och pröva nya metoder för att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen. I detta arbete bör skolan särskilt uppmärksamma den låga måluppfyllelsen i läsförståelse för elever med utländsk bakgrund, elever med låg närvaro i undervisningen, samt elevers bristande lust att lära.

Det råder inte en god arbetsmiljö i alla avseenden vid skolan. Det förekommer kränkande behandling, både av allvarlig och mindre allvarlig karaktär och elever upplever att det är lärare som står för en del av detta. En del elever brister också i sitt ansvarstagande för skolmiljön.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för grundskolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål. I det målinriktade arbetet ingår att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling. Kommunen skall vidare se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. I planen skall planerade åtgärder redovisas och den skall varje år ses över och följas upp. Denna uppföljning skall redovisas i skolans kvalitetsredovisning.

Vid Ringsjöskolan ligger fokus i detta arbete på att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Skolan arbetar aktivt med organisationen Friends, vilket innebär att skolan har ett team, där personal och elever ingår, som särskilt arbetar med att stoppa mobbning. Vid inspektionen har det framkommit goda exempel på hur skolan arbetat med detta. Däremot förekommer inget systematiskt förebyggande arbete för att förhindra att trakasserier och annan kränkande behandling uppstår. Vissa lärare använder tiden för klassråd, som på skolan kallas för plan-tid, för förebyggande etiska diskussioner med eleverna. Några lärare fångar tillfällena i undervisningen för dessa diskussioner. Detta kommer dock inte alla till del. Två år i rad har skolan också i sina utvärderingar konstaterat att lärarna inte upplever att alla kollegor arbetar enligt skolans ordningsregler trots att de gemensamt tagit fram dem. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan. Planen

behandlar emellertid inte hur likabehandling skall främjas utifrån diskrimineringspunkterna, inte heller konkret vilka åtgärder skolan vidtar om elev upplevt sig kränkt av en vuxen. Planen beskriver inte heller konkret de insatser skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

Inspektörerna bedömer att skolan, särskilt med tanke på att arbetsmiljön inte i alla avseenden kan anses vara god, måste utveckla ett målinriktat, systematiskt förebyggande arbete för att förhindra att kränkningar och diskriminering uppstår. Med tanke på att det finns elever som upplever att det finns lärare som har ett kränkande förhållningssätt mot vissa elever är det väsentligt att skolan säkerställer att samtliga i personalgruppen omfattar de grundläggande värden som anges i skollag och läroplan. I Skolverkets allmänna råd och kommentarer, För arbetet med att främja likabehandling, anges hur skolan kan eller bör arbeta för att uppfylla kraven. En likabehandlingsplan måste upprättas som lever upp till lagens krav.

Inflytande, organisering och arbetssätt i undervisningen

Av läroplanen framgår att skolan skall stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet skall de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Eleverna skall få uppleva olika uttryck för kunskaper. De skall få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Vidare framgår att skolans måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål och att därför nya metoder ständigt skall prövas och utvecklas. Av intervjuer och observationer framkommer att undervisningen vid Ringsjöskolan, även om det varierar mellan lärare, tenderar att bli mer styrd av att allt stoff i läromedlet skall hinnas med och av kursplanernas mål att uppnå, än av att läraren tillsammans med eleverna planerar undervisningen utifrån läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Detta leder till att elever inte får ta del av det varierade utbudet av olika uttryck för kunskaper som läroplanen beskriver och att lärmiljön som erbjuds eleverna sammantaget framstår som torftig. Intervjuade elever framhåller att många lärares enda sätt att motivera dem i skolarbetet är att peka på att de inte får betyg om de inte gör sina uppgifter. Elevutvärderingen visar att cirka 60 procent av eleverna ofta känner sig stressade i skolan på grund av arbetsuppgifterna och att 75 procent av dem inte upplever att de får den hjälp av lärarna som de behöver för att kunna genomföra arbetsuppgifterna på ett bra sätt. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla och pröva nya metoder i syfte att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Läroplanen anger att skolan för att kunna utvecklas kvalitativt skall föra en aktiv diskussion kring kunskaper och om hur elevernas skall kunna utveckla faktakunskap, färdigheter, förståelse och förtrogenhet i de olika ämnena. Intervjuade lärare uppger att de vid Ringsjöskolan de senaste åren ägnat mycket tid åt att konkretisera kursplanerna i de olika ämnena. Däremot har de inte fört de diskussioner kring synen på kunskap som läroplanen föreskriver. I stället uttrycker de att ”detta är en skola där varje lärare gör som den själv vill”. Inspektörerna bedömer att hela skolan aktivt, i syfte att förbättra måluppfyllelsen, bör föra diskussioner kring synen på kunskap och kunskapsbegreppen så att läroplanens och kursplanernas mål i högre utsträckning styr arbetet.

Skollagen, läroplanen och grundskoleförordningen anger att eleverna i takt med stigande ålder och mognad successivt skall ha ett ökat inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Rektorn är ytterst ansvarig för att läraren utvecklar sina arbetsformer så att elevernas inflytande över undervisningens

innehåll och arbetsformer gynnas. Vid Ringsjöskolan menar intervjuade elever att de endast i begränsad utsträckning har sådant inflytande, även om det varierar mellan lärare. Detta leder till att alla inte får ett ökat inflytande i takt med stigande ålder och mognad. Graden av inflytande är istället beroende på vilken lärare eleverna har. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med att öka elevernas inflytande över undervisningens innehåll.

Individanpassning och stöd

Enligt skollag och grundskoleförordning skall alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete ges särskilt stöd. Sådant stöd skall i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. I läroplanen finns vidare angivet att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och ha sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter och kunskaper. Vid Ringsjöskolan är det huvudsakliga sättet att ge stöd att särskilja de elever som är i behov av särskilt stöd och placera dem i olika undervisningsgrupper som skolan kallar för baskurser. Elever kan också få undervisning av speciallärare enskilt eller i liten grupp. Intervjuade lärare uppger att en vanlig anpassning av verksamheten är att ge lättare prov till de elever som inte klarat sig. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet så att undervisningen inom den klass eller grupp som eleven tillhör anpassas till elevens förutsättningar och behov i syfte att färre elever skall behöva särskiljas och att fler skall nå målen.

Av grundskoleförordningen framgår att om det på något sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. I samband med att elever skall börja i årskurs 7 vid Ringsjöskolan träffar rektorerna, speciallärarna, skolsköterskan och kuratorn personal från överlämnande skolor för genomgång av elevernas utveckling. Vid dessa träffar får skolan uppgifter om de stödbehov som redan är kända hos blivande elever. Kontinuerligt genomförs sedan tester i framför allt matematik och svenska för att ytterligare identifiera vilka stödbehov som finns. Av intervjuerna med elevvårdande personal framkommer att det saknas kontaktytor mellan de olika grupper av personal som arbetar med stöd och elevvård. Speciallärarna och personal som är engagerad i Friends känner till exempel inte till hur kuratorn arbetar med skolkande elever, bara att hon har någon form av projekt som vissa är med i. Detta innebär, menar de, att man enbart inom sin enhet har en överblick av de stödbehov som finns, men att det inte finns någon helhetsbild för skolan. Konsekvensen blir att det inte alltid är elevens behov av stöd som styr tilldelningen. Av intervjuerna med föräldrar och personal framgår också att elever har "trillat igenom", och att det tagit lång tid för skolan att ge eleven det stöd eleven har rätt till trots att information delgavs skolan inför skolstarten. Rektorerna framhåller att detta är känt av skolan och att det är en av anledningarna till att organisationsöversynen genomförs. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla fungerande gemensamma rutiner för att upptäcka, utreda och tillgodose elever i behov av särskilt stöd, där rektorn spelar den centrala roll som förordningen föreskriver.

Grundskoleförordningen föreskriver att det i åtgärdsprogrammet skall framgå vilka behov eleven har, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Vidare skall eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Vid Ringsjöskolan upprättas åtgärdsprogram oavsett om eleven är i behov av särskilt stöd eller enbart behöver bli påmind om att lämna in sina arbetsuppgifter. Inspektörerna bedö-

mer att skolan bör förbättra arbetet med åtgärdsprogram i enlighet med förordningen.

Enligt grundskoleförordningen skall en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Vid Ringsjöskolan finns flera elever som har behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får det. Inspektörerna bedömer att skolan måste ge de elever som behöver det studiehandledning på modersmålet.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

En likvärdig betygssättning är en viktig rättsäkerhetsfråga för eleverna och en förutsättning för ett rättvist urval till kommande studier. Vid Ringsjöskolan uppger intervjuade lärare att de i flera ämnen har gemensamma konferenser för att jämföra sina bedömningar och också för att fungera som medbedömare av varandras uppgifter. Ämnesövergripande förekommer dock inget sådant. Intervjuade elever upplever att särskilt några elevers ordning och uppförande påverkar betygen negativt eller positivt i vissa ämnen. Under avsnittet Kunskaper och utveckling noteras en diskrepans mellan hur många elever som bedömts klara ett av delproven i de nationella ämnesproven i svenska som andraspråk och hur många som bedömts klara hela provet, samt att skolan bör följa upp resultaten och utvärdera dem i förhållande till de nationella målen. Inspektörerna bedömer att det är angeläget för skolan mot bakgrund av detta att utveckla arbetet med att säkerställa en likvärdig betygssättning.

Av intervjuerna framgår att kvaliteten på utvecklingssamtalen varierar mellan lärare. Intervjuade föräldrar menar att fokus överlag ligger på ordning och uppförande, läxor och provresultat. Någon tydlig koppling till kursplanernas mål finns inte. Lärarna har upprättat individuella utvecklingsplaner för samtliga elever, men uppger själva att de inte förstår skillnaderna mellan dessa och åtgärdsprogram. De program som inspektörerna tagit del av innehåller kommentarer av arten ”jobba mer koncentrerat” och ”ta hem och göra läxorna”. Intervjuade föräldrar upplever även här en stor kvalitetsskillnad. En del får upplevelsen av att läraren lagt allt ansvar hos eleven och hos föräldrarna, medan andra lärare tillsammans med eleven hittat just de främjande mål som stimulerar eleven till fortsatt utveckling. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra utvecklingssamtalen så att de främjar elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling i större utsträckning. Vidare bör skolan förbättra de individuella utvecklingsplanerna till innehåll och kvalitet.

Styrning, ledning och förbättringsarbete

Ringsjöskolan leds av en rektor och en vikarierande rektor. Rektorn är utbildad lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Den vikarierande rektorn är utbildad lärare. För varje arbetsenhet finns en skolsamordnare. Lärarna ger alla uttryck för att skolledningen är förtrogen med den dagliga verksamheten, även om de menar att organisationsöversynen slukat rektorernas tid under det gångna läsåret.

Av förordningen om kvalitetsredovisning framgår att arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Vidare syftar kvalitetsredovisningarna till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Inspektionen visar att personalen vid Ringsjöskolan inte äger en gemensam bild av vare sig skolans måluppfyllelse eller av vad som utgör hinder för en ökad måluppfyllelse. Skolan har i sitt kvalitetsarbete identifierat ett antal förbättringsområden

och satt in åtgärder. Dessa tenderar dock att enbart nå viss del av personalen. Till exempel pågår projekt kring inlärningsstilar och uppföljning av bristande frånvaro som enbart viss personal har insyn i. Konsekvensen blir att insatserna för att förbättra inte blir genomgripande. Arbetet med att upprätta planer för arbetet uppfattas snarare av personalen som en börda än som redskap för förbättringsarbete och som utgångspunkt för att nå samsyn och likvärdighet. Detta är känt av skolan och är en av anledningarna till att organisationsöversynen genomförs. Skolans kvalitetsredovisning innehåller en bra analys av kunskapsresultaten, men inte motsvarande när det gäller normer och värden då fokus inte ligger på resultat hos eleverna utan på att skolan gjort vissa insatser. Det saknas tydlig koppling till läroplanens och kursplanernas mål. Det görs heller inte tydliga bedömningar av måluppfyllelsen. En del av de åtgärder för utveckling som tas upp framstår mer som förslag från vissa i personalen än som beslutade åtgärder där det framgår vem som ansvarar för att de skall bli genomförda och när de skall genomföras. Inspektörerna bedömer att det är av stor vikt att rektorerna verkar för en, för hela skolan gemensam, utveckling av verksamheten mot utbildningsmålen. Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete så att kvalitetsredovisningen blir det verktyg för förbättring som det är avsett att vara.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att det vid skolan sker många bra enskilda insatser, men att det saknas ett gemensamt förhållningssätt vilket får negativa konsekvenser för verksamhetens kvalitet och för enskilda elever. Det är väsentligt att rektorerna verkar för att verksamheten utvecklas mot utbildningsmålen inom följande områden:

Skolan måste utveckla ett gemensamt förhållningssätt, i linje med den nya lagstiftningen, för att få till stånd ett förebyggande arbete för att förhindra att kränkningar och diskriminering uppstår.

Skolan bör utveckla och pröva nya metoder i syfte att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen. I detta sammanhang bör diskussioner kring synen på kunskap och kunskapsbegreppen föras, så att läroplanens och kursplanernas mål styr arbetet i syfte att förbättra måluppfyllelsen. Elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer bör öka. Skolan bör förbättra utvecklingssamtalen så att de främjar elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling och de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas till innehåll och kvalitet. Skolan bör utveckla arbetet med att säkerställa en likvärdig betygssättning.

Skolan bör utveckla fungerande gemensamma rutiner för att upptäcka, utreda och tillgodose elever i behov av särskilt stöd, där rektorn spelar den centrala roll som förordningen föreskriver. Skolan bör förbättra arbetet med åtgärdsprogram. Undervisningen inom den klass eller grupp som eleven tillhör bör anpassas till elevens förutsättningar och behov i syfte att färre elever skall behöva särskiljas och studiehandledning på modersmålet måste ges till dem som har behov av det.

Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete så att kvalitetsredovisningen blir det verktyg för förbättring som det är avsett att vara.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Av Skolverkets statistik framgår att det är 8,3 lärare per hundra elever vid skolan, vilket är i paritet med snittet i riket. De flesta lärare har pedagogisk högskoleutbildning och en hög andel har lång arbetslivserfarenhet. Lärarna undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning för.

Av skollagen och grundskoleförordningen framgår att böcker och utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning skall erbjudas eleverna. I bibliotekslagen finns bestämmelser om att skolbibliotek inom grundskolan skall stimulera skolelevernas intresse för läsning och tillgodose deras behov av material för utbildningen. Ringsjöskolan har inget eget skolbibliotek, men samverkar med Folkbiblioteket och har tillgång till en bibliotekarie vid kommunens bibliotek som ligger i anslutning till skolan. Intervjuad personal uppger att det enbart är enstaka lärare som samverkar med bibliotekarien. Skolan har ett mycket begränsat antal datorer och läromedel utgivna före gällande läroplan används fortfarande i undervisningen. Vissa delar av skolans lokaler är nedslitna och till dem hör många av elevernas rasthallar. Intervjuade elever menar att man som elev söker sig bort från skolan under rasterna för att slippa den torftiga miljön. Skolan ligger i ett område som är genomfartsled för kommuninvånarna och cykelvägar går genom skolgården. Inspektörerna bedömer att Ringsjöskolans förutsättningar för att kunna bedriva en tidsenlig utbildning enbart kan anses vara godtagbara. Vidare bedömningar görs i kommunrapporten.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Ringsjöskolan har godtagbara förutsättningar för att kunna tillhandahålla en utbildning i enlighet med författningarna.

Datum	Ort
2007-10-12	Lund

Helena Olivestam Torold
Monika Ivarsson